Ч. 50 (14.298). Львів, четвер 5. березня 1936. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“ Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41. „ Друкарні: 229-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В 60-ліття уродин перемиського Владики.

Урочисто святкував Перемишль дня 3. березня уродини свого Владики, Преосвященного Кир Йосафата Коциловського. Свято почалося архиєрейською Службою Божою, яку відправив єпископ-помічник д-р Григорій Лакота в асисті численного духовенства. Співав прегарно хор „Перемиського Бояна“ під проводом п. Витвицького. У стінах храму засіли представники Української Парляментарної Репрезентації, установ, організацій і шкіл, а вірні битком виповнили просторий храм. По богослуженні зложили побажання Достойному Ювилятові Кир Йосафатові численні делегації, а саме від Української Парляментарної Репрезентації посли Володимир Целевич і Дмитро Великанович, від Ґенерального Інституту Католицької Акції д-р Маркіян Дзерович, від 44-ох українських установ Перемишля і Повітового Народнього Комітету УНДО д-р Володимир Загайкевич, д-р Микола Рибак і п. Затикова, від Лемківщини д-р Василь Блавацький. Оце тільки найважніші делегації, які складали побажання.

Мировий заклик.

ВІДОЗВА КОМІТЕТУ 13-ьох.

ЖЕНЕВА, 4. 3. ПАТ. Комітет 13-ьох мав зібратися в год. 11. рано, але його відложили на пополудне, бо у міжчасі дипльомати переговорювали над текстом відозви до Італії й Абисинії. В год. 13.30 комітет одноголосно приняв текст, що його піддав французький представник Флянден:

„Опираючись на мандаті Ліґи Націй, ухваленому 19 грудня 1935, **комітет 13-ьох спрямовує до обох воюючих держав горячий заклик: негайно почати переговори у рамах Ліґи Націй, щоб скоро покінчити воєнні кроки. Комітет** 13-ьох збереться 10. ц. м., щоб розглянути відповідь обох урядів“.

До того дня комітет 13-ьох не матиме пленарних засідань — радитимуть лише технічні підкомісії. В останньому рішенні добачують поважне відпруження після вчорашньої промови Ідена.

МИРОВА МІСІЯ АНГЛІЙСЬКОГО ФІНАНСІСТА?

ЛЬОНДОН, 4. 3. ПАТ. „Дейлі Експрес“ подає сенсаційну вістку: Англійський фінансіст Рікет, що свого часу дістав від неґуса концесію на нафтові терени, їде буцімто з Риму до Абисинії, щоб посередничити між Мусоліні та неґусом. Як подає згаданий англійський щоденник, Мусоліні приняв Рікетів плян замирення і заохотив його дістати згоду неґуса; з цим наміром вибирається Рікет до Абисинії.

АБИСИНІЯ НЕ ПРОСИЛА МИРА.

АДДИС-АБЕБА, 4. 3. ПАТ. Абисинський уряд заперечує чутки, буцімто неґус звернувся до Ідена з мировими предложеннями. Від 5 днів Гайліє Селяссіє не порозумівався зі столицею.

Кріза японського уряду затягається.

ТОКІЮ, 4. 3. ПАТ. Як подає Домеї, кн. Саіонджі приїхав з кн. Коноє до будинку уряду та запитав його, чи прийме становище премієра. **Кн. Коноє пішов до цісарської палати, де мікадо поручив йому створити новий уряд.**

Князь Коноє належить до консерватистів; дотепер був предсідником вищої палати.

ТОКІЮ, 4. 3. ПАТ. Аґенція Домеї подає: **Князь Коноє зрікся місії утворити кабінет,** оправдуючися лихим здоровлям. Подібний випадок у Японії ще не траплявся. **Цісар поручив утворити кабінет князеві Саіонджі.** Міністер двору Юаса стане сторожем приватної печати, на його місце прийде, здається, японський амбасадор з Льондону, Матсудайра.

ПОВСТАНЦІ — ПІД ВІЙСЬКОВИЙ ТРИБУНАЛ.

ТОКІЮ, 4. 3. ПАТ. Сьогодні вранці цісар відбув засідання зі своєю прибічною радою. **Ухвалили створити окремий воєнний трибунал під проводом міністра війни, що перевів би дохоження над недавньою революцією.** Офіціяльно подають, що у повстанні брало участь понад 1400 старшин та рядовиків з 3. піхотного та 7. артилерійського полку.

ТАКОЖ ЖЕРТВА ЯПОНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

ТОКІЮ, 4. 3. ПАТ. Англійського журналіста Джеральда Семпсона покарали 15-денним арештом за те, що поширював тривожні вісти.

Нюйорський страйк вінд затягається.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. **Переговори зі страйкуючою обслугою вінд не пощастили.** Ряд домів виглядає, наче підчас стану облоги. **Страйкарі окружують доми та не дозволюють нікому виходити;** поліція їх розганяє. Віцеміністер праці приїхав з Вашинґтону інтервеніювати у справі ліквідації страйку.

НАПРУЖЕНА СИТУАЦІЯ.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. На тлі страйку робітників вінд занотували коло 300 актів насильства, при чім коло 20 осіб ранили. Арештували до 100 осіб. Поліція подає, що страйкує 20.000 робітників у 1.000 домах. Страйкуючі робітники вінд та сторожі домів орґанізують відділи пропаґанди для поширення страйку. Голова страйкового комітету сподіється, що ще сьогодні страйк огорне найбільші будинки: Хрислера, Рокефелера та імперіяльні забудування. По кількох домах страйкарі побили шиби та поперетинали каблі при віндах; в одному домі залили горячою водою з кальорифера дзвінкові на 15 поверхах. По багатьох забудуваннях нечинне також центральне огрівання, що дається вельми в знаки, зокрема з огляду на сильну студінь та сніг. Дійшло до бійок між страйкарями і тими, що вернулись до праці.

Ратифікація франко-совітського пакту у сенаті.

ПАРИЖ, 4. 3. ПАТ. Предсідник сенатської комісії закордонних справ Анрі Беранже заявив, що при голосуванні над ратифікацією пакту із СССР у сенаті уряд повинен поставити питання довір'я.

„Дрожи, гордий Альбіоне!“

Два ворожі голоси про Англію.

Недавно появилися дві дуже цікаві і при нинішній міжнародній ситуації дуже замітні книжечки, яких зміст можна спокійно схарактеризувати оцими трома словами: Дрожи, гордий Альбіоне! Одна це праця японського старшини Гота Ішамури про неминучість воєнного конфлікту Японії з Великою Британією, а друга італійця Варіньола про вислід можливого воєнного конфлікту Італії з Англією на Середземному Морі. Не диво, що обі вони викликали велике зацікавлення в Англії і що про них живо реферує англійська преса.

Книжка Тота Ішамури це виклад японського пляну для опанування Далекого Сходу, а її короткий зміст такий: Англія находиться нині в упадку, Японія-ж у розвитї. Англія мусить боронити того, що здобула, а Японія мусить змагати до нових здобутків. Велика Британія обіймає такі величезні простори, що легко може з них дещо пожертвувати, а Японія є така мала, особливо коли взяти під увагу її населення, що для неї проблема території це дійсно питання життя і смерти.

Є три тихоокеанські потуги: Америка, Велика Британія і Японія і кожна з них мусить мати в майбутньому свою життєву область: Америка на сході, Японія на заході, а Велика Британія на півдні Пацифіку. Але якщо Вел. Британія буде далі обстоювати статус кво, коли не зрозуміє життєвих потреб Японії, коли не вречеться своєї гордости, гордости „пані морів“ і не уступить по доброму зі шляху Японії, воєнний конфлікт між ними неминучий. Такий конфлікт мусить у такому випадку прийти вже за два-три найближчі роки.

На випадок велико-британсько-японської війни Японія не має чого боятися ані військової, ані господарської могучости Великої Британії. Ціла великобританська імперія є нині в упадку. Домінії байдужі до своєї метрополії, а ще гірше стоїть справа з кольоніями. І британська морська сила на Далекому Сході не зможе вже з певним успіхом протиставитися японській морській силі. До цього ж і традиційний дух британської маринарки вже нині здеґенерований. Отже остаточний успіх у майбутній британсько-японській війні мусить бути на боці Японії. Йде лише про те, щоб старт воєнних операцій був такий, щоб вже в перших боях досягти рівноваги сил. Після цього японська фльотиля вже легко досягне Гонконгу, займе Сінґапур, а відси теж легко дістанеться до Австралії й Нової Зеляндії. Це буде мати для Великої Британії ще й такі наслідки, що розбита британська морська сила втратить перевагу і на европейських водах, які тоді опанує Франція разом з Італією. А у відношенні до Японії така поразка Великої Британії примусить її не лише до фльотериторіяльних втрат, але і до обмеження фльоти на тихоокеанських водах, а далі раз поражений гордий Альбіон не буде вже могти ставити Японії ніякого опору в дальшій експансії не лише на Далекому Сході, але і в цілій Азії. Одинока журба, яку має самопевний японець, це питання: Яку позицію займе на випадок британсько-японської війни Америка, а саме чи вона не стане тоді по боці Великої Британії? Але й на це находить він розв'язку: тоді Японія зробить відповідні уступки Совітам.

Цікаво, що Ішамура не колишній морський старшина, а нині визначний політичний журна-

лїст, спеціяліст у військових і міжнародніх питаннях. Його праці дуже популярні і високо цінені і то не лише в Японії, але і в Америці. Що книжкою Ішамури зацікавились в Англії, видно з того, що її зараз після появи перекладено на англійську мову.

Друга книжка, яка своїм змістом теж кричить: дрожи, гордий Альбіоне! — книжка італійця Варіньона. Вона малює теж сумну перспективу Великої Британії на випадок морського конфлікту з Італією. Ось її короткий зміст: Італійсько-абісинський конфлікт це грізне мементо для англійського імперіялізму. Коли плодовита, здисциплінована і працьовита Італія крім Лібії запанує ще й над розлогими абісинськими просторами, вона опанує не лише цілу египетську й суданську торговлю і не лише загрозить сполуці між Каїром і Капштадтом, і цим розіб'є цілу дотеперішню англійську організацію в Африці, але рівночасно вона опанує цілою північною частиною Червоного Моря, здобуде виключний вплив в Арабії і Малій Азії й завдасть смертельний удар великобритійській владі на Середземному Морі.

Правда, здійснити всю цю загрозливу для Великої Британії осторогу нелегко, вона тільки спонукує Велику Британію вже тепер вийти із своєї пасивности. Панування Великої Британії над Середземним Морем це для неї питання: „Бути чи не бути", бо з першою хвилиною, коли мезопотамська нафта не зможе вільно допливати до підземних збірників в Портсмуті, в Четемі чи в Портленді, велика англійська фльота не зможе опанувати моря і забезпечити вільних шляхів для англійської торговлі. А вже неблаганною смертю великобритійської могутности був би момент, колиб Велика Британія, щоб дістатися до „перли" своїх посілостей — Індій, мусілаб опливати аж ріг Доброї Надії. З цією хвилиною завалилась би ціла ця величава й так майстерно поставлена будівля між двома океанами і нині ще тяжко передбачити, що залишилось би під звалищами цієї будівлі з нинішньої британської могутности.

Нічого дивного, що таку невеселу будуччину ворожать Англії автори приналежні до двох таких держав, які мають нині сто ріжних причин, щоб ненавидіти Англії за її великі впливи. Італія та Японія заздрять Англії лаврів світової держави, володарки морей. Та, на жаль, обі ці держави забувають, що Англія запевнила собі нинішнє становище суспільною організацією, торговлею та дипльоматією, до яких Італії та Японії ще дуже далеко. Англія перекладає ці ворожі собі голоси на англійську мову і — мовчить.

М—н.

Викидають українців із Закарпаття.

Одну з найприкріших сторінок у книзі історії чесько-українських взаємин виповнює справа викидання українців із Закарпаття. Свого часу „Лідове Новіни" писали, що Чехословаччина викинула коло *1600 українців*. Цей орґан виправдується перед поляками, що почали було викидати з Польщі чехів, тим, що це, мовляв, Чехословаччина викидала не поляків а українців. Причому, як причину того викидання подавалося те, що в них, мовляв, „не були документи в порядку"... З цим викидуванням було аж кілька скандальних історій, бо викидували не тільки звичайних українських еміґрантів-рядовиків, але й чільних та заслужених українських діячів, ба навіть тих, що на Закарпатті жили по 40 і 50 років ще перед переходом тієї землі до Чехословаччини. Ці викидання ще досі не припинилися.

Саме недавно до Праги приїхала делеґація і звернулася до міністерства внутрішніх справ з інтервенцією у цій справі. Міністерство внутрішніх справ дало пояснення, що „цей розпорядок був виданий не спеціяльно супроти українців, а супроти тих осіб, в яких були документи не впорядку, або вони чимось провинились... і, що це буде вияснено місцевим урядовим чинникам..." Як бачимо, то і з того пояснення видно, що розпорядок вийшов таки з Праги, а місцеві урядові чинники старалися в той спосіб зрозуміти духа того розпорядку і показати свою ревність, що стосували розпорядок виключно до українців. Не є правдою, що документи тих українців були не впорядку, бо всі вони майже без винятків мали т. зв. нансенівські пашпорти або посвідки земських урядів, що потверджували їм право на побут (право асилю). Це право в адміністративній дорозі уряди зроку-врік автоматично потверджували. Колиб навіть припустити, що хтось з українців на Закарпатті і не мав документів в порядку, то чеські урядові кола певне настільки свідомі, що добре знають, що все це українська політична еміґрація, яку вони прийняли на свою територію, — в даному випадку на частину українських земель, — не для їх прекрасних очей, а з огляду на міжнародні зобовязання щодо права асилю та з огляду на моральні обовязки супроти тих українців, які уможливили їм творення чехословацької держави (у Києві та по всій Україні). При дрібці доброї волі чеські урядові кола могли теж звернутися до цілого ряду істнуючих українських установ в Празі і дістати авторитетне пояснення у справі кожного українця.

На превеликий жаль уряд використав тільки притоку для того, щоб українців викидати з меж держави. Нам відомі факти, що українцям, які були до того ще на державній службі, доручували на письмі, щоб вони добували собі до якогось часу польських пашпортів, бо мовляв, „виявилося, що територія з якої ви походите, належить до Польщі..." Через те чеська влада позбавляла еміґрантів права побуту на основі нансенівського пашпорту. Ясна річ, що така поведінка з урядового боку звичайне безправство: бо як хтось може силувати когось брати польський пашпорт, коли ніхто з тих осіб ніколи не був польським громадянином та резиґнував з громадянства, залишаючись еміґрантом?! Ще більше безправство — відбирати нансенівські пашпорти від людей, які інших ніяких пашпортів не мали. Коли хтось пашпорту не хотів віддати, то його видурювали під притокою, що він потрібний для якоїсь судової справи, після чого негайно даному еміґрантові закидали, що він „перебуває на території Чехословаччини без належних документів" і викидали за кордон, здебільша на польську сторону. Чеські власти не оглядались ні на родинні звязки ні на урядове чи громадське становище невависного українця: були випадки, що вчителям ще винні гроші за навчання у державній школі, а проте їх викинули, навіть не виплативши належних сум. Злобні твердять, що це останнє було навіть одною з причин, чому українців викидали та викидають з Підкарпаття.

Одначе справжні та важніші причини деінде. Першою причиною було безумовно бажання сподобатись полякам. Як знаємо, до цілі воно не довело, бо незалежно від тієї ревности органів чеської влади супроти українців — чесько-польські відносини були і є напружені.

Другою важною причиною викидання українців була їх совісна праця на Закарпатті. Це вони, ці українці-еміґранти, вклали чимало зусиль у засновини шкільництва всіх типів, кооператив, Просвіт, спортових товариств. Вони зробили перші та найважніші кроки на шляху до національного освідомлення занедбалого населення. А що були це, загалом беручи, дуже ск-

А. ЧЕХОВ. 2)

ЛЮДИНА В ФУТЕРАЛІ.

Під впливом таких людей як Білик за останні 15 років люди у нашому місті почали боятися усього: говорити голосно, посилати листи, знайомитись, читати книжки, бідним помагати, вчити грамоти... Білик проживав у тім самім домі, що й я — говорив далі Буркін — на тім самім поверсі, двері проти дверей. Ми частенько бачилися і я знав його домашнє життя. Дома з ним та сама історія: халат, шапочка, замки, закрутки, — цілий ряд усяких заборон і — ой, аби то з того що не вийшло! Пісне їсти шкодить, а масне — не можна, бож готові сказати, що Білик постів не шанує. Отже їв він судака на маслі — їжа — не пісна, але й не можна сказати, щоб зовсім таки скоромна. Служниць він не держав — з остраху, щоби хто не подумав собі чогось злого, а тримав кухаря Танаса, діда літ 60, придуркуватого і заморочченого, що колись там був чурою і вмів у хаті попрятати... Спальня в Білика маленька як коробочка, а ліжко під завісою. В ліжку, як хотів було спати, накривався з головою; чи то була спека, духота, чи вітер стукав за дверми і в печі гуділо, а з кухні неслися лиховісні зідхання — то йому страшно було під ковдрою. Все боявся, аби що не вийшло, аби його не зарізав Танас, аби то не закралися злодії... І всеньку ніч він бачив тривожні сни, а вранці, як ми оба вже йшли до ґімназії, він був прибитий, блідий — так і видно було, що багатолюдна ґімназія, куди він ішов, була йому осоружна та що йому — самотникові — йти поруч зі мною було тяжко. — Щось уже надто таки галасують у клясах — думав голосно, якби старався віднайти пояснення свого надміру гнітючого почування. Годі з ними видержати!

І ось той — уявіть собі — учитель грецької мови, той самий чоловічок у футералі, мало що не оженився...

Іван Іванович бистро повернувся лицем до стодоли і сказав: „Та невже?"

— Так — так, малощо не оженився, хоч воно ніби трохи дивне...

Призначили до нас нового вчителя історії й ґеоґрафії, якогось Коваленка Михайла Савича з українців. Приїхав він до нас не сам, а з сестрою Варкою. Він молодий, високий, смаглявий, з великими руками — так і зараз видно, що говорить басом — і справді: голос у нього як з бочки: „Бу-бу-бу..."

А вона вже немолода, літ яких трицяти, але теж висока, ставна, чорнобрива, румяненька, одним словом — не дівчина, а цукорок. Така то вам жвава, голосна; все було українських пісень співає та сміється. Аби там що — а вона тут і заллється дзвінким сміхом: „Ха, ха, ха!

Пригадую собі, що вперше познайомилися ми з Коваленками на директорських іменинах. Серед незвичайно поважних і до зануди нудних педаґоґів, що й на іменини ходять з обовязку — гляди, де не взялася нова Афродита з піни; похожає, взявшись під боки, сміється, співає, пританцьовує. Відспівала з глибоким почуттям „Віють вітри", потім ще одну пісню, а там іще одну, і всіх нас причарувала — всіх, навіть Білика. Він присівся до неї і, підсміхаючись солодкаво, каже: „Українська мова своєю ніжністю та милозвучністю нагадує старинну грецьку".

Те їй подобалось, і вона стала щиро й переконливо розповідати йому, що в Гадяцькому повіті у них є хутір, на хуторі мамуся проживає, такі там у них грушки славні, кавуни, гарбузи, а такий у них борщ варять смачний-смачний, що просто страх! Слухали ми, слухали — а там чомусь усім прийшла одна й та сама думка...

— А ви, знаєте — шепче мені директорова — їх добре було би подружити.

І раптом всі ми пригадали собі, що наш Білик ще не жонатий. Дивно нам тепер видалося, чому ми до цієї пори якось-то не запримічували, просто таки зовсім не звертали уваги на цю преважну дрібницю в його житті... Досі нас це цілком не цікавило — може бути, що ми навіть і не допускали в голови тієї думки, що людина, яка зоде ходить у кальошах і спить під завісою, може любити.

— Йому, — додає директорова, вже давно за сороківці, а їй трицять. Здається мені, що вона пішла би за нього.

— І знаєте, чого то від нудьги не роблять у нас на провінції? Страшенне нам усім подобалося оженити того Білика, що його собі навіть трудно було уявити жонатим.

Жінка директора, інспектора і всі наші „ґімназійні дами" ожили, навіть покрасніли, якби нараз побачили ціль життя. Директорова бере в театрі льожу, і гляди — в її льожі сидить Варка, осяяна щастям, а поруч Білик, маленький, скручений, якби хто його кліщами витягнув з дому. Я даю чайний вечір, а дами домагаються, щоб я конче запросив Білика і Варку. Одним словом — пішла в рух машина. Показалося, що Варка була не від того, щоб не піти заміж. Надоїло жити в брата, бажалося свого кутика — ну, при тім і вік треба було взяти під увагу; нічого тут перебирати, вийдеш за кого будь, хочби й за вчителя грецької мови. Якби там не було, Варка почала виявляти прихильність до Білика.

А Білик? Він і до Коваленка ходив так само як і до нас. Прийде до нього, сяде тай мовчить. Він мовчить, а Варка йому співає, або глядить на нього своїми задумливими очима, або раптом заллється: Ха, ха, ха!

В любовних справах, особливож в одружінні, важну ролю грає суґґестія. Всі — і товариші і „дами" — почали вмовлювати в Білика, що він мусить оженитися, що йому більш нічого не залишається в житті, як оженитись; всі ми йому ґратулювали, говорили дуже поважно всякі дурниці, от скажемо, що вінчання — крок поважний, дотото, ніде правди діти, і Варка собі не абияка дочка штатського совітника, має хутір, а що найважніше, це перша жінка, що поставилась до нього так сердечно й ласкаво — голова в нього закрутилася, і він вирішив, що справді таки треба йому оженитися.

— І ось тут прийшла нагода відобрати в нього кальоші і парасолю — пробалакав Іван Іванович.

(Далі буде.)

земі робітники та трудова інтелігенція, то й не диво, що мали значний вплив на хід закарпатського життя. І та діяльність емігрантів-українців настороживи до них усіх короткозорих звеличників чехізації та словакізації Закарпаття. Вийшов такий абсурд, що переслідуваними стали ті українці, які були найщирішими приятелями чеського народу й держави та найльояльніше поводились супроти чехо-словацької державности, а в одному фронті проти них станули — поруч із чеською владою — ревізіоністи мадяри, румуни й жиди! Старі москвофільські симпатії перемогли у чеських бюрократів, які не розуміли, що якраз національно свідоме українство може стати найсильнішим забороллом проти ревізіоністичних затій мадярів! Короткозора політика у культурних та господарських справах Закарпаття спричинила чехо-словацькій державі величезні шкоди, відштовхуючи від неї найприхильніші елементи та не здобуваючи на їх місце інших. Ось і справа викидання українців: яка користь вийшла для ЧСР, що держава позбулась кількасот українських інтеліґентів?! Чи та користь така велика, що варта була викликувати таке величезне огірчення серед усіх українців у світі та й серед самого закарпатського населення, яке пізнало тих людей з їх позитивної праці та зрозуміло їхню кривду!

Хочеться вірити, що державний розум чехів зупинить їх перед історичними помилками інших держав і народів, які добра такою політикою собі не придбали.

До чого змагав д-р О. Назарук у часі виборів і до чого змагає тепер.

Причинок до діягнози назаруківської недуги.

Нормальні громадяни, що читають найновіші „публіцистичні твори“ Осипа Назарука, покивують головами над ними й кажуть, що в їх автора „зайшов ум за розум“.

Я від себе хочу звернути увагу наших громадян на те, від коли Назарук почав сильно недужати на той своєрідний параліж глуздів, який москалі означують дотепно фразою „зайшол ум за разум“. **Осип Назарук бажав дуже ввійти до польського сенату з номінації Президента Річипосполитої. До того використовував доступні йому особи й робив усякі заходи, але нічого з тих заходів не вийшло. Назарука сенатором не іменували.** Він попав з того приводу в описану недугу.

Усім на Галицькій Землі відомо, що Назарук, цей галицький Тартюф, є дуже мстивий і тому жадоба помсти за його невдачу позбавила його рівноваги та витрутила його нікчемну душу з нормальних рейок.

Тепер він вспів уже розложити Обнову, вспів зневажити парляментаристів із Обнови і змагає до того, щоб їх відірвати від Української Парляментарної Репрезентації. Це в його розумінні називається конструктивною роботою для добра українського народу.

Пишу ці рядки не тільки тому, щоби дати причинок до діягнози теперішньої назаруківської недуги, але й тому, щоби цьому розслабленому духом публіцистові дати матеріял до чергового опаскуджування бодай трьох сторінок католицького органу гноем його ж продукції.

Львів, 4. III. 1936. **Василь Мудрий.**

Показ українських промислових виробів.

В середу 4. березня ц. р. відбулося святочне відкриття вистави українських промислових виробів, що їх розмістили в девятьох салях Народного Дому при вул. Рутовського ч. 22., на третьому поверсі. Виставу уладили студенти високих торговельних шкіл, обєднані в кооперативі „Торговельник“. Гарно прибраний коридор на третьому поверсі смеречиною і реклямовими афішами ріжних наших промислових підприємств і торговельних фірм виповнили вщерть представники наших центральних торговельних, господарських і фінансових установ, учителі, молодь і студенти торговельних шкіл. В год. 12.20 вполудне о. д-р *Осип Кладочний* відправив короткі молитви і виголосив бадьору промову, радіючи зростом наших сил у господарсько-промисловій ділянці. Опісля довшу промову про значіння вистави і вагу для народу третього стану, себто промисловців та торговців, виголосив член управи кооп. „Торговельник“ студ. *Роман Ільницький*, який теж перетяв стяжку і символічно відкрив цю дійсно цікаву виставу.

Присутні розбрилися по девятьох салях, де наші вже відомі і нові підприємці, кооперативні та торговельні фірми розмістили зі смаком свої вироби та товари. І так у передсінку фабрика *„Око“* розмістила свої керамічні мистецькі вироби, В-во *„Дешева Книжка“* свої видання. В першій салі в кутку ф-ма *„Кераміка“* виставила порцеляновий сервіс і скляні вироби, фабрична майстерня *„Астрон“* помисловий плян сільської церковці зі свічок, відома фірма *„Достава“* свої церковні вироби, *„Союзний Базар“* листи, чорнила і шкільне приладдя, над ним В-во *„Українська Культура“* портрети та ілюстрації до народніх пісень, а відливарня дзвонів *М. Брилинського* зі Львова свої артистичні відливи, між якими видніє гарна плоскорізьба з головами трьох стрільців у шоломах. Другу цілу салю заняла фабрика *„Елеґант“* своїми відомими пастами, синьками до білля і воском до підлоги. В третій салі хапають за очі пестрі килими кооп. *„Гуцульщина“* в Косові, а далі порошок до миття „Мота“ хемічної робітні *„Атом“*, чорнила фабрики *„Атра“*, мила до голення *„Фамоза“*, ляки до листів, пляшок, бредки і т. д. фабрики *„Етан“* та течі і пасти до чищення металів фабрики *„Сільва“*. В четвертій салі розміщені ріжні нитки до шиття фабрики *„Веселка“* картонові вироби фабрики *„Декоро“*, галянтерійні вироби фабрики *Гар“*, гарні полотна, рушники і сукна нової кооп. текстильної фабрики *„Комета“*, цвіти, капелюшки і рукавички робітні *„Мак“*, пасти і креми фірми *„Альос“* рахівниці і шкільні вироби *„Кибок“* — інж. М. Раковського і К. Тучапського, течки, батоги, машинові паси фабрики шкіряних виробів *„Теба“* і вкінці ріжні щітки зі щіткарні *О. Дудина* з Ходорова. В пятій салі механічний варстат інж. *Райтарівського* виставив токарню до виробу ґузиків, апарат до наповнювання тубок і ветеринарійне приладдя, *фабрика парових торбинок зі Станиславова* свої вироби, фабрика *„Дендра“* шевські кілки, ткальня килимів *„Верховина“* свої килими на народні мотиви, відома ф-ма *„Хром“* елеґантні футра, срібні лиси, боа і т. д., ф-ма *„Міка“* гарні капелюхи, фабрика *„Бібльос“* свої гарні паперові вироби. По середині салі пишається гарний вулик, ріжнородні вироби і пасічницьке приладдя *Пасічницької Спілки*. В шестій салі кооп. *„КІР“* виставила пляни церков, Народніх Домів, житлових будинків і промислових будинків, відома ф-ра *„Еко“* виставила свої батерії до електричних лямпок, вироби електричного промислу, електромедичне приладдя, електричне і радієве приладдя. Ця фірма виставила теж модерну стилізацію стін проекту відомого нашого мистця Ковжуна. Кооп. *„Пласт“* примістила своє спортове приладдя, відома ф-ма *Хамула* виставила свої килими, килимові хідники, льняні самоділи. Побіч примістила свої килими і півгобеліни фабрика килимів *М. Ґалана*. Посеред салі видніє стійло фабрики туток *„Калина“*. В семій салі кооп. *„Рій“* виставила пасічницьке приладдя, фабрика *„Суспільний Промисл“* цикорію „Луна“, підмінки кави „Пражінь“ і т. д., *Центросоюз* свої мила і діяграми, які унагляднюють збут його виробів та вивіз ясть і живности за кордон. Артистична робітня *Михайла Бомби* зі Сколього виставила свої мистецькі різьблені вироби, фабрика *Титан* оцет, ф-ма *„Індохіна“* чаї та какао. В осьмій салі кооп. *„Пласт“* примістила свої порошки до печива, фабрика *„Фортуна Нова“* свої цукорки, шоколяди, андрути і солодке печиво, ф-ма *„Ароза“* свої порошки до печива і будині, *„Маслосоюз“* молочарські вироби, сири і биту птицю. Наші пекарні *„Золотий Колос“* та *„Ас“* виставили свої печива першорядної якости, а побіч „Золотого Колосу“ примістила муштарду фабрика *Міка*. Останню девяту салю заповнила *„Народня Торговля“* насінням, кольоніяльними товарами і фабрика *„Продукція“* мармелядами та соками свого виробу.

Цю виставу, яка триватиме до 14. березня ц. р. повинно оглянути якнайчисленніше наше громадянство. Чемна обслуга дасть основні інформації. З цієї вистави вийдуть відвідувачі підбадьорені, бо наглядно переконаються, що наш промисл росте і озивається. Студентам кооп. „Торговельник“ належиться окреме признання за їхню ініціятиву і безкорисну працю при уладженні вистави.

Піонірам нашого промислу бажаємо якнайкращих успіхів в їх праці над піднесенням багатства народнього господарства.

МОСКВА В ОЧАХ РУМУНА.

Приязні звязки між Румунією та СССР, правда, не поглибилися так, як цього бажали червоні союзники Тітулеска. Все ж таки вже почалися взаємні відвідини, „конечні для ближчого познайомлення“, а може й для оживлення залізничого руху. (Одинокі подорожні, що переїзджають ославлений міст на Дністрі, це урядові представники Москви або Букарешту. Товаровий рух на цім мертвім пограниччі обмежений лише до ввозу большевицької преси, що в останньому часі прибуває у щораз більшій скількості.).

Один із тих нечисленних щасливців, що перейшов цей таємний кордон та обїхав СССР — це перший секретар румунського посольства в Москві п. М. Черенецький, молдованин із Бесарабії, знавець російського питання при міністерстві закордонних справ. Вернувшись із своєї подорожі „по раю“, виявив п. Черенецький деякі цікаві подробиці із життя „Великої Республики“.

Як прихильник большевицько-румунського порозуміння та як москвофіл, вибрав п. Ч. радянофільський денник у рум. мові „Зоріля“, щоб помістити свої враження. „Москва — читаємо там — втратила зовсім свій первісний православний вигляд. На місці колишніх золотосяйних церков появились понурі велитенські „бльок-гавзи“, де панує нова динаміка „велико-російської державности“.

По таких і подібних похвалах п. Черенецький якось не закрив одної питомо-большевицької риси. „В готелях, призначених для чужинців, побіч переборщеного люксусу та расових (азійських) дам панує неможлива дорожня: одна перекуска коштує „лише“ 400 левів“ (яких 15 зол. п.). „На периферіях Москви завчасу погасають світла... Там можна ще надибати останніх православних священників у лахмітті. Всюди видніють протирелігійні музеї — колишні церкви... Але населення не ходить до цих музеїв. Вони вже нікого не цікавлять. Навіть комісар внутрішніх справ Д. Ягода рішив змінити ці „революційні страхіття“ на історичні музеї“.

Про Україну згадує п. Ч. лише побіжно, мабуть щоб не нарушити гостинности Москви. „Проблема, яка нас (румунів — прим. кореспн.) більше цікавить, це життя наших молдованів між Дністром та Бугом“. І в цих молдованах „Трансдністранії“ (це румунська географічна назва „придністрянської румунської смуги на Україні“!) *організація колгоспів не пішла, там переміг індивідуалізм*. Цим пояснюється, що селяни *масово виступають із колгоспів*, використовуючи можливість, передбачену в останнім рішенні про „введення приватної власности“, яке недавно видав комісар „Трансдністранії“ Колюм“.

А далі: „З одного звідомлення комісаря освіти виходить, що це *населення залишилося при старій вірі*. Що більше: наші молдовани є дуже відпорні на всюди помітну урядову асиміляційну офензиву“.

Стільки румунський очевидець большевицького „раю“.

Д-р О—ко.

„Українські сензації“.

Львівська преса пускається від кількох днів на „сензації“ своєрідного типу: про різні блага, які ось-ось впадуть на українців. Як виглядає спосіб фабрикації таких сензацій, бачили ми за вчорашнім „Хвилі“, яка виймила одно речення з допису варшавського кореспондента російської газети „Севодня“ у Ризі і видрукувала те речення товстим друком, як заголовок замітки, наче власне повідомлення про недалеку цілком певну подію. До розмірів сензації роздуто маленький обіжник про маленьку справу номенклятури, сьогодні знову як сензацію читаємо звістку про недалеке креування катедри української мови й літератури у львівському університеті. Така катедра іствує у Кракові й Варшаві, у кількох польських університетах (Краків, Варшава, Вильно) кільканадцять професорів-українців викладає різні предмети, тільки у Львові, акурятно у Львові, іствує досі катедра „языка рускего“, яку займає професор поляк, що й семинар веде у польській мові, — і лиш у Львові іствує тільки одинєдиний українець доцент. Гадаємо, що реактивування старої колишньої катедри української мови й літератури з українцем-професором — це ніяка така велика сензація. Якщо це станеться, то треба буде цей факт зареєструвати з признанням, але сензаційного моменту тут ніякого не бачимо. Гадаємо теж, що краще повідомляти щойно про доконані факти, ніж попереджувати їх різними заповідями, в яких всуміш переплутані „Діхтунг унд Варгайт“.

Хто буде президентом м. Львова?

На засіданні львівської міської ради, що відбудеться в суботу, дотеперішній президент м. Львова Дроняковський попрощається з міськими радними, щоби виїхати остаточно до Варшави на становище персонального директора департаменту в міністерстві скарбу. До вибору нового президента буде його заступати віцепрезидент др. Островський. Кандидатів на президента є дуже багато, між іншими віцепрез. Островський і львівський віцевоєвода М. Сохачевський.

Невдала втеча вязня зі суду.

Пишуть нам:

1. березня у Кремянці на засіданні Рівенського Окр. Суду перед оголошенням вироку підчас судової розправи проти 20 мешканців м. Вишгородка, обвинувачених за те, що 10. й 11. червня 1935 р. силою не давали перебробити церкву на костел, один з обвинувачених Володимир Драганчук, 19 років, будучи вже засудженим по другій розправі на 7 років вязниці, вибрав підчас перерви відповідний момент, перейшов спокійно на очах поліції і всіх присутніх через цілу судову салю, раптово вискочив з партеру у відчинене вікно на вулицю та кинувся втікати. Його конвоїр-поліціянт теж скочив у вікно і почав його доганяти. За пів години Драганчука здовили і повернули закованого й лотовченого до судової салі, де Суд відчитав йому вирок про засудження його на 2 і пів року вязниці. Решта обвинувачених відповідала з вільної стопи і їх засудили на вязницю від 2 років до 6 місяців. За цю втечу грозить Драганчукові додаткова кара врешту до 6 місяців.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Португальська військова місія виїхала до Парижа. Вона має познайомитися з устроєм головних европейських армій, щоб зібрати дані до реорганізації португальського війська.

Мусоліні виголосив перед радою міністрів велику промову. Висловив признання Злученим Державам за те, що продовжили закон про невтральність і пояснив, що Італія не мала підписати морського пакту з огляду на можливість дальшого загострення санкцій.

Австрійський віцеканцлер, кн. Штаремберг виїхав учора до Риму. Канцлер Шушніг поїде туди в другій половині березня.

Українське студентство Вильна — в поклоні Владиці.

Вильно, 2. березня 1936.

Заходом секції імпрез при „Кружку Студентів Українців“ у Вильні відбулися дня 1. ц. м. святочні сходини з нагоди 35-літніх роковин вступлення на Владичий Престіл Митрополита Кир Андрея. Святочні сходини відкрив голова „К. У. С.“ Мирослав Гарасимчук. Дальша програма була така: реферат, що його виголосив студ. Володимир Децик, у якому він подав присутнім про життя й заслуги Митрополита для Української Нації і Церкви; рецитація „Поклін Владиці“ Василя Пачовського — виголосив Іван Малиновський; многоліття — відспівав хор „К. С. У.“; адреса з побажаннями, яку вислано Й. Е. Митрополитові.

Будучи побажанням, щоб усі українські студентські організації, де вони не були б, улаштували ц. р. як не академії, то бодай святочні сходини з нагоди 35-літніх роковин вступлення на Владичий Престіл Митрополита Андрея. Так повиявимо ми віддячитися Владиці за його любов і опіку над молоддю.

О. Д.

В Абісинії йде рішаючий бій.

РИМ, 4. 3. ПАТ. **Маршал Бадоліо повідомляє у воєнному комунікаті ч. 145: Бій з військами раса Імру, що почався в окрузі Сціре 29, входить у рішаючу стадію**

НА ПІВДЕННОМУ ФРОНТІ.

ПАРИЖ, 4. 3. ПАТ. Як подає Авас з Риму, італійські літаки у Сомалі безнастанно літають над позиціями ворога, щоб унеможливити йому офензиву. Летуни викрили кольону раса Насібу, що йшла з Даггамедо в напрямі Дагабур. Ескадра бомбових літаків закидала кольону бомбами. Ті, що спаслися, мусіли завернути з дороги, одначе й тоді обстрілювали їх летуни скорострілами.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ВОЖД ПРО НЕДАВНУ ПЕРЕМОГУ.

РИМ, 4. 3. ПАТ. У попередньому воєнному комунікаті стверджує маршал Бадоліо таке: Перший раз в історії кольоніяльних воєн ужито у бою багато та великих одиниць збройних сил разом з повважним числом змоторизованих гармат великого і середнього калібру, а також скорі панцирні танки. У повітрі виблискувала ціла хмара літаків. Всі ці рухи військ були виконані якнайкраще, не зважаючи на те, що трудноці здавалися непереможними. Третій корпус перейшов гористий терен і приготовив дорогу для самоходів на просторі 80 км. Літаки довозили для корпусу муніцію і воєнне приладдя. Тяжку артилерію перекинено на просторі 510 км. етапами по 150 км. денно, по шляхах, створених вже підчас боїв. З Массави на поле бою переведено 1500 мулів за два дні. Підчас боїв урухомлено 800 радієвих станиць. Хоробрість війська, знамените виконування служби, стисла гармонізація поодиноких зусиль, все те разом виявило високу ступінь могутности, до якої дійшла армія фашистівської Італії. Наслідки програної є для абісинців катастрофальні. Вони залишили на полі бою кілька тисяч убитих. Італійські втрати доходять до 30 старшин і 450 вояків італійців і 110 убитих тубильців і ранених. Два італійські літаки не повернули до своїх баз

Чи та сама концепція національна?

П. Е. Флянден, теперішній міністер закордонних справ Франції, у своїй недавній промові, виголошеній з приводу ратифікації франко-совітського договору, м. ін. сказав, що він є за тим, щоб якнайвірніше „втримати мир між Францією, яка, в першу чергу, є наслідницею революції 1789. р., і нацією, (Совітами — М. З.), яка, хоч і не має тієї самої політичної концепції, то має ту саму (що і Франція — М. З.) концепцію національну“.

На ці слова „Журналь де Женев“ із 27. II. ц. р. у своїй передовиці п. н. „Таж сама концепція національна“ питає:

„Таж сама концепція національна? Чи справді? Невже СССР творить одну націю“. І тут же автор відповідає: „Ні: конституція Совітів виказує щось зовсім протилежне. Совіти не опираються на національній ідеї. Вони опираються на політичній партії. І тут саме лежить ота велика різниця. Совіти — це збиранина республік, які, волею чи неволею, пристосувалися до совітської форми. „Союз Соціялістичних Совітських Республік“ — це не одна нація. І Совіти не можуть мати „тієї самої національної концепції, що й Франція“, бо тимчасом вони зовсім її не мають! Це є лішпе, або гірше: бо припустімо, що СССР має якусь „національну концепцію“, то вона уміститься в тому, що там насилують трактати, які була вільна згода, і *силою штиків прилучують інші держави, яким Совіти признали незалежність*. (Підкреслення автора). Совіти гноблять їх, переслідують їх. І як п. Флянден може твердити без сміху (радше без плачу, бо сам факт трагічний), що СССР „має ту саму національну концепцію“, що й Франція, покровителька гноблених?

„Телеграми говорять, що після промови Фляндена його живо оплескували посли лівиці, центру і крайньої лівиці“.

Стільки передовик із „Журналь де Женев“. Наші уваги тут зайвні.

М. З.

Заворушення в Нюйорку.

НЮ ЙОРК, 4. 3. ПАТ. 5.000 страйкуючої обслуги вінд та сторожів вдерлося до кількох будинків на Парк Авеню, вибили шиби та потурбували страйколомів. Деякі впали навіть до передпокоїв багатших мешкань. Поліція розігнала демонстрантів.

Катальонську автономію формально привернули.

МАДРИД, 4. 3. ПАТ. Державний трибунал признав неконституційним закон з 2. січня 1935., що завішував автономічний статут Каталонії. З уваги на те автономія цієї країни привернена автоматично.

Жінка наслідника престола вибирається на фронт.

РИМ. Жінка князя Пiємонту Марія Жозе студіює тропікальну медицину і думає небавом виїхати до Асмари.

Большевики оголосили
нову панщину.

Рада народніх комісарів і центральний виконавчий комітет прийняли 3. березня ц. р. декрет, який вводить примусову працю на селі. Декрет торкається справи будови і направи доріг в усьому СССР. Декрет постановляє, що сільське населення обов'язане два рази до року, на весну і в осени виконувати роботу при дорогах без ніякої винагороди. Уряд не буде платити селянам ні за фірманки ні за приладдя та транспортові засоби. Колхозники будуть працювати 6 днів в році, самостійні господарі 12 днів в році. До цих робіт обов'язані мужчини від 18 до 45 року життя. Декрет передбачує строгі кари на тих, які вилямлюватимуться зпід декрету.

Нова перемога комуністів
у Китаю.

ЛЬОНДОН, 4. 3. ПАТ. „Таймс" подає такі подробиці про наступ комуністів: Коло 20.000 комуністів перейшло ріку Янг-це і заняло 7 округ в західній провінції Шансі та загрожує містам Фен-Чао і Тай-Юан. Британський та американський консуль повідомили своїх громадян про небезпеку. Урядові війська потерпіли втрати. В Тай-Юані оголосили стан облоги. Повідомляють, що місто Фен-Чао заняли комуністи.

При ґрипі

простуді, болі голови і зубів вживаємо Аспірини краєвої продукції.

ASPIRINA

Можна дістати у всіх аптеках. — Ціна за 6 табл. тепер вже тільки зол. 0.90; за 20 табл. зол. 2.25.

З нових видань.

Володимир Несторович: УПРОЩЕНЕ КНИГОВОДСТВО І ПОДАТКИ. Практичний підручник для купців, промисловців, ремісників, осіб вільного звання і домовласників та для фахових шкіл. Львів, 1935. Накладом Союзу Українських Купців у Львові. Стор. 128. Ціна 3 зол.

З приємністю треба повитати четвертий (якщо не помиляюся) з черги фаховий підручник книговодства, що появився на західно-українських землях. Книга, яку хочу тут обговорити, є перша, що присвячена *приватним підприємцям*. Підручник подвійного книговодства, що вийшов у 1920. р., якого автором був п. Сильвестер Герасимович, тоді директор Кр. Союзу Господарських Спілок, підручник касової системи п. І. Стерюка, інспектора РСУК, та врешті підручник п. Павлюка для кредитових установ, торкаються виключно книговодства для кооператив.

Приглянемося цій більшій праці п. Несторовича. Його книжка є практичним підручником у першій мірі в податковій ділянці. Автор зібрав коротко, але ядерно і зрозуміло для кожного правні постанови в податкових справах, про ведення книг. Правні постанови займають 27 сторінок. Дальші сторінки призначив автор на обговорення книговодства для купців, промисловців, осіб вільного звання і домовласників. На закінчення книжки маємо доповнення щодо ведення книг, амортизації і провірки книг, тощо.

Упрощене книговодство для купців, промисловців і ремісників усталене і заапробоване міродатною владою не відбігає далеко від т. зв. правильного книговодства, себто від книговодства в розумінні торговельного закону. Головна упрощена книга майже не ріжниться від т. зв. американки, хіба тим, що рубрики і надруки (написи) так подумані, щоби навіть незорієнтований у книговодстві людині влекшити її завдання.

Чи авторам упрощеної системи книговодства вдалося вповні „упростити" справу? Думаю, що не зовсім. У практиці виступлять усякі трудноші, з якими не кожен зможе дати собі раду.

Перша трудність — це щоденне виріжнювання торгів оподаткованими (т. зв. „сціленими") артикулами й іншими, які підлягають оподаткуванню. Добре зробив автор, що на сторінках „Торговлі і Промислу" подав другий спосіб відокремлювання оподаткованих і вільних від податку оборотів через відрахування від загального обороту закуплених у даному місяці „сцілених" артикулів. Це очевидно, коли йде про місячні обороти — будуть тільки приблизні вартости, які щойно з кінцем року на основі списаних запасів (реманенти) товарів дадуться точно вирахувати.

Друга трудність це вимога документів, як основа записів у книзі. Купець мусить постійно мати це на увазі і дбайливо ставитись до колекції документів.

Третя трудність, це саме замкнення книг, яке треба добре зрозуміти, себто просто навчитись і то добре навчитись. Отсю трудність надибуємо і при замкненню книг у купців, чи і в ремісників.

Зате дійсно ясне, практичне і зрозуміле є упрощене книговодство для промисловців, вільних звань і для домовласників. Уважаю, що серед тих категорій податкових платників, повища система упрощеного книговодства повинна загально приниматися. А це станеться, якщо скарбові уряди будуть дійсно шанувати цей рід книговодства і не будуть дошукуватися ріжних „недоглядів", знеохочуючи цим робом взагалі до книговодства.

Не хочу цим сказати, що „упрощене книговодство" не повинно стати практичне також у приватних купців і промисловців. Навпаки, такі трудноші можна побороти і думаю, що інтелігентнішим купцям і ремісникам це легко вдасться.

З господарської преси знаю, що Союз Українських Купців і Промисловців у Львові веде короткі курси упрощеного книговодства. Те саме роблять деякі його філії. Такі курси варто скрізь влаштувати, бо вони спопуляризують і облекшать практичне ведення книговодства.

Правда — книговод буде дальше вважати подвійне книговодство — врештою зовсім слушно — найкращою системою. І на мою думку поширення напр. „американки" булоб кориснійше, хоч щоправда, щоб її вести, на це треба фахового знання і орієнтації, якого надто скоро придбати не можна.

Тому треба похвалити Союз Українських Купців і Промисловців, що видав обговорену мною вище книжку і зокрема автора, який збагатив нею нашу більше ніж скромну фахову літературу.

Василь Ольховий.

Сойм.

Маршал сойму Цар визначив пленарне засідання сойму на пятницю пополудні. На цьому засіданні відбудеться перше читання ухвалених недавно радою міністрів урядових проєктів.

Царство снобів.

(Ро) Визначні діячі стахановського руху не мають часу працювати, бо раз-у-раз дають інтерв'ю, позують фотографам та малярам, виголошують промови і т. п. „Комсомольська Правда" у передовиці з 29. лютого пятнує ту нездорову атмосферу, що витворилася довкруги стахановців. Нпр. жінка одного з них, Віноградова, мусить постійно давати інтерв'ю представникам місцевої преси „про фінансові питання", а кінові режисери переконують її, що вона може стати... фільмовою зіркою. Подібно і з іншими відзначеними стахановськими діячами, зокрема з тими, що з ними балакав „сам" Сталін. Бідолахи не мають часу не лише вчитися, але навіть — виконувати свою щоденну працю.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, **що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".**

— **Деякі наші читачі і передплатники,** які дістали календар „Криницю" на рік 1936, не вирівнали ще належитости за нього. Просимо при висилці передплати на березень не забути вирівняти належитости за календар у квоті зол. 1.50.

— **Студ. Кружок Рідної Школи ім. П. Могили** щиро дякує п. проф. Суховерській і її ученицям, п. Дарії Нижанковській і п. Соколовській за прегарні танки та ред. Богданові Кравцеву за його теплу і сердечну участь на першім чайнім вечорі Товариства. 1630

— **Науковий Збір Богословського Наукового Товариства** у Львові відбудеться в Духовній Семинарії в суботу 21. березня 1936. в год. 17-ій з таким порядком: 1) Звіт Голови з наукової діяльности БНТ-ва. 2) Реферат проф. д-ра Volod. Залозецького „Відгомін хрестоносних походів у мистецтві Сходу". 3) Вибір дійсних і почесних членів БНТ-ва. 4) Внесення і запити. — **Голова БНТ-ва: о. д-р Йосиф Сліпий.**

— **В Українському Лікарському Товаристві**, Львів, Підвалля 7, відбудуться в пятницю 6. березня в год. 19. сходини членів з рефератами д-ра Р. Могильницького і д-ра П. Дубаса.

— **Нова сценка у Львові.** Гурток наших артистів, що перебувають постійно у Львові зорганізував новий театр, що хоче постійно двічі в тиждень давати вистави. Вистави мають на меті наперемінну заспокоїти потреби нашої інтелігентної публики та ширших мас, що бажають бачити теж давні побутові песи. На пятницю 6-го ц. м. припадає перша вистава з нагоди відкриття цього театру. У театрі Ріжнородностей в год. 7.30 веч. піде ревія п. з. „Перли Львова"; її повторять у неділю в салі „Скіз" (пасаж Миколяша). Крім 12 артистів, яких імена найдуть читачі на афішах, виступає у вечорі хор „Евгена", балет п-ні Суховерської з участю Дарії Нижанківської та Ірени Соколовської. Еволюції танців — Тамари Панченко. Театральних вистав не мали ми вже у Львові віддавна і наше громадянство спрагнене чогось нового на нашій сцені, напевне поцікавиться новим ансамблем і новою програмою.

— **Нову почтову аґенцію** отвирає львівська дирекція почт і телеграфів з днем 8. ц. м. в Турильчу пов. Борщів. Приділені до неї громади Турильче, Слобідка Турилецька, Підфилипе, Вербівка, Трійця, Бережанка, Залуче і Гуштинок.

— **Підмоги для безробітних умовних працівників.** Заведення суспільних обезпечень повідомляє, що підмоги для умовних працівників з причини недостачі праці признається принципіально на 6 місяців. Цей час продовжується на дальші три місяці, отже до 9 для тих безробітних, що: 1) мають бодай 30 складкових місяців і 2) мають бодай 24 складкових місяців і скінчили 60-ий рік життя. Крім того для обезпечених, що мають на удержанні бодай трьох членів родини і були обезпечені бодай 18 місяців, продовжується підмогу на один місяць.

— **В память марш. Пілсудського.** Міністер освіти видав розпорядок, що призначує день 19. ц. м. (четвер) на врочистости в память марш. Пілсудського у школах. Молодь буде цього дня вільна від шкільних занять.

— **Б. воєвода нотарем.** Колишній львівський воєвода д-р Павло Ґарапіх дістав посаду нотаря в Золочеві і розпочав уже урядування.

— **На ріках рушили леди.** Під впливом теплого південно-східного вітру настала з кінцем минулого тижня відлига а в дні 29. лютого в Заліщиках температура дійшла до 29 ст. Цельзія. В дні 1. березня рушили леди на Дністрі під Заліщиками, причому вода піднеслася на півтора метра понад нормальний стан. На середущому

Дністрі, Стрию і Свічі рушили теж леди. В жидачівському повіті лід спливає поволи при рівні 2 метри понад нормальний стан. На Стрию коло мосту в Жидачівщині повстала запора й піднесла воду на 4 метри понад нормальний стан. У Волщневі зірвало пором разом з обслугою, яку вдалось урятувати.

— **Кілько пропивають на Великдень?** Підчас соймової дискусії над монополями референт пос. Гутен-Чапський сказав, що буджет алькогольного монополю в цьому році повинен бути більший на 7 міліонів, бо припадають в ньому два великодні, а за святочний час монополь зискує коло 7 міл. зол. Стільки пропиває Польща підчас Великодних свят.

— **Жидівський діяч дефравдант.** В жидівських політичних колах викликала велике враження втеча д-ра Давида Бойка, провідника організації сіоністів ревізіоністів. Він щез зі Львова спроневіривши поверх 70 тисяч зол. Поліція розписала за ним стежні листи.

— **Комуністичний процес у Коломиї.** В окружному суді в Коломиї розпочався процес 31 осіб, яким закинули приналежність до КПЗУ. Розправа розпочата на 9 днів.

— **Краєва хроніка.** Проти урядовця станиславівського магістрату, Миколи Дерка, виготовила прокураторія акт обвинувачення за спроневірення більшої грошевої суми та сфальшування документів. — В Микулинцях пов. Теребовля хтось застрілив з кріса Йосифа Марковського. — В горільні Еви Гонсецької в Бережниці Королівській пов. Жидачів вибухли гази, причому тяжко попарило Костя Калапача, якого відставлено до стрийського шпиталю. — В Делятині згоріли два доми Соломона Цвірна і Д. Цімера загальної вартости 10.000 зол. — У Кривчичах під Львовом до 26-літнього Казимира Павлячка, що вийшов із вязниці, стрілила підчас сварки за поділ маєтку його 35-літня сестра Францішка чотири рази з револьвера і тяжко його ранила. Опісля зголосилася на поліції у Винниках. — В Перемишлі військова жандармерія арештувала вахмістра Семйонковського під закидом, що вбив свою жінку. Арештований каже, що жінка скінчила самогубством. — В косівському повіті стверджено у двох жидівських купців у Кутах три фальшиві 10-долярові банкноти. — В Монилівці пов. Зборів згоріла олійня Теодора Дручка. Слідство викрило, що він сам підпалив, щоб одержати асекураційне відшкодування. — Біля Ситихова пов. Львів знайшли тіло гандляра старою ґардеробою, 70-літнього Бера Вебера із Замарстинова, що замерз у полі. — Іван Мишкун і його брат Микола напали на дорозі в Олексинцях пов. Борщів на Семена Наконечного, тестя Мих. Мишкуна і так тяжко побили його сокирою, що він за кілька днів помер у заліщицькому шпиталі. — Миколу Сеньчука із Зборів пов. Калуш привалив у лісі зрубаний дуб і вбив на місці.

— **Що діється на Волині?** Польський урядовий тижневик „Волинь" повідомляє: Дня 26. м. м. в год. 19 постерункові П.П. Юзеф Крулік і Кароль Керніцький надибали в селі Любча пов. Луцьк у хаті одного селянина, знаного з комуністичних поглядів, кількох підозрілих людей. У хвилині, коли поліцисти увійшли до хати, впали два стріли, від яких згинув постерунковий Крулік. Тоді постер. Керніцький вжив зброї, вбиваючи Архипа Павлюка і ранячи другого учасника зібрання. Інші втікли. За втікачами пустилася негайно погоня. В ночі на 28. лютого в селі Невільно поліційна стежа, що брала участь в погоні, зустріла трьох незнаних людей, які на заклик: стій! дали до поліції кілька стрілів. Тоді поліція вжила зброї, вбиваючи одного з них. Убитим показався Андрій Грицюк, караний 2-літною вязницею за комуністичну діяльність.

— **Святотатство.** До церкви в Гаях Старобрідських вломилися в ночі злодії й вкрали дві позолочувані чаші, золоту монстранцію і готівку 215 зол. Загальну втрату оцінено на 2.242 зол. Наступної ночі злодії дісталися при помочі доroблених ключів до церкви в Чехах пов. Броди й вкрали із захристії 40 зол. готівкою.

— **Арештували ошуканців.** Біля палестинського бюра при вул. Коперника у Львові арештовано ошуканців, Авраама Вестера з Варшави і Фішля Маргуліеса з Лодзі, що при помочі коперт обкрадали жидівських емігрантів.

— **Великий страйк у Лодзі,** що вибух минулого понеділка, поширюється. На другий день страйкувало 20 тисяч робітників у 144 волоконних фабриках у самій Лодзі, а других стільки в окрузі, отже разом коло 40 тисяч. Покищо страйк відбувається спокійно, хоча деякі більші фабрики роблять дальше.

— **Перші телевізійні апарати у Варшаві.** Ще цього тижня прийдуть до Варшави перші телевізійні апарати англійського патенту. У Варшаві переводитимуть проби з уладженням інсталяції, призначеної для відбору образів на віддаль. Спробу цю переведе варшавська телефонічна мережа, при чому англійський телевізійний апарат функціонує теж крізь телефонічні проводи.

— **Карна кольонія для жінок.** Карний департамент міністерства справедливости виладив проєкт першої рільничої кольонії для жінок вязнів у Валендові блонського повіту. До тієї кольонії мають перенести переважно жінки у віці 17—30 літ, засуджені вперше на вязницю від 6 місяців до 5 літ. Кольонія буде під управою СС. Магдалинок, що мають зберегти засуджені від шкідливих впливів нотopiйних злочинниць, караних уже кількакратно. В кольонії буде обовязувати вязничний порядок і примусова праця. Складається вона з кількох будинків, ярцного й овочевого городу та поля. Крім того будуть уладжені ріжні ремісничі варстати. Програма передбачує теж теоретичну науку в обсязі 7 відділів вселюдної школи.

— **Напад на почтового післанця.** На почтового післанця Мечислава Овчарка в Торуні, що віз на ровері почту і гроші в сумі 1.100 зол., до почтового уряду напали два грабіжники і побивши його до безтями, забрали гроші та ровер. Післанця підняли селяни, що їхали дорогою, і завезли на поліцію. В короткому часі зловлено обох бандитів, які призналися до грабунку і показали місце, де сховали гроші і ровер.

— **Большевицькі консерви.** У Харкові є велика фабрика мясних консервів. Вироби цієї фабрики були такі, як всі большевицькі вироби, отже населення дуже на них нарікало. Аж вислали до фабрики контрольну комісію, щоб розслідила справу. І показалось, що директор жид крав волове мясо і дорого продавав, а для фабрики купував мясо з коней, собак і котів та робив із них консерви.

— **Розкріпощення і закріпощення.** Дня 3. березня ц. р. минуло 75 літ від часу, коли в Росії скасували кріпацтво. Для українського народу була це дуже велика полекша, але нікому тоді крізь думку не пройшло, що 70 літ пізніше буде введене знову кріпацтво большевицького типу, далеко жахливіше від царського.

— **Учителька заразила цілу клясу.** До лікаря в Вісбі у Швеції зголосилася одна вчителька, що нездужала на груди. Лікар і покликаний ним товариш устійнили, що вчителька терпить на отверту туберкульозу. Негайно піддали лікарським оглядинам усі діти, що ходять до школи, де вона вчила. Показалося, що ціла кляса, зложена з 15 учениць, була хора на тяжку туберкульозу легенів. 10 дітей мало отверту туберкульозу, інші далеко посунену. Крім того в інших клясах знайшли діти, заражені туберкульозою. Стверджено, що недуга поширилася із кляси, в якій вчила згадана вчителька. З огляду на те влада видала розпорядок, щоб всі вчителі піддавалися щороку лікарським оглядинам.

— **Заява.** Заявляю, що Видавництво „Українська Бібліотека" д. Тиктора не було зі мною в контакті підчас скорочування на половину моєї історичної повісти **„Дмитро Детько"**, до чого Видавництво письмом з дня 26. 6. 1935 зобовязалося. — **Іван Филипчак.**

Зі судової салі.

ЗА ОБОРОНУ ЦЕРКВИ.

В м. Вишгородку на Кременеччині повстало 10. і 11. червня 1935 р. сильне подразнення серед місцевого православного населення у звязку з наміром поліції приступити до праці перероблення прав. церкви на римо-катол. костел. Юрба доходила до 600 душ і серед неї був **Володимир Драганчук,** 19-літній юнак, котрого поліція обвинуватила, що він накликав юрбу ставити опір поліції, не розходитися і церкви не давати. Поліція хотіла його заарештувати, але він сховався. Дня 12. 6. 1935 р. Драганчук, переходячи в ночі через місто, випадково наткнувся на патрулю поліції. Було досить темно. На оклик поліції „стати" — він стрілив з обрізана на пострах і кинувся втікати. Одначе поліція зачала за ним стріляти, ранила його і заарештувала. Посадили Драганчука у вязницю і потягнули до відповідальности.

Дня 14. листопада 1935 р. Рівенський Окр. Суд у Кремянці засудив його **на 3 роки вязниці,** визнавши його винним у переховуванні без дозволу огнестрільної зброї і за опір владі при заарештуванні. Одначе прокуратор зголосив апеляцію. І от 10. лютого ц. р. Апеляційний Суд у Люблині скасував вирок Окружного Суду і засудив Драганчука на **8 років вязниці та 1200 зол. судової оплати.** На підставі амнестії зменшено йому кару до **7 років.** Від цього присуду Драганчук зголосив касацію до Найвищого Суду.

ЗА ДЕФРАВДАЦІЮ.

Дня 28. лютого ц. р. Окружний Суд у Кремянці засудив предсідника повітового союзу інвалідів у Кремянці Балакіря за присвоєння 1.300 зол. інвалідських грошей на 2 і пів року вязниці. Відповідав він з вільної стопи, але після проголошення вироку його заарештували і відставили до кремянецької вязниці.

—o—

З кіна.

Кіно „Паляс": „Його велике кохання".

Польська фільма, драма чи точніше трагедія. Колишній актор утративши хліб стає суфлером. Ніхто не знає, що в суфлерській будці, підповідаючи ролі іншим, мріє він сам про одну з найбільших роль: ролю Наполеона. У своєму скромному помешканні, на піддашші, зберігає він окрему кімнату з усякими споминами про великого корсиканця. Жениться зовсім випадково, любить безмежно свою жінку, але вона теж мріє стати великою артисткою; покищо виступає за статистка. Знуджена вічними надіями пробує запобігати ласки в тих, що в театрі є більше впливові, як її чоловік. Це дає привід до великих заздрощів, від яких мучиться нещасливий суфлер. Та ось приходить несподівана хвилина: суфлер може показати свій талант і то в ролі Наполеона. Великий успіх і нова велика трагедія. Суфлера та Наполеона грає Ярач — артист, що ще раз проявив свій величезний талант водночас у двох протилежних ролях: боязкого, затурканого чоловічка і людини великого діла. Ролю його жінки грає Желіховська. Сценарій зроблений інтелігентно та цікаво; фільма має великий успіх.

ДИВОГЛЯДИ.

ЛІТАКИ ЗАМІСЦЬ ВЕРБЛЮДІВ.

Віками їздили прочани до Мекки на верблюдах. Згодом верблюдів заступили авта. Магометани добачували в цьому нарушення святої традиції. Цю традицію нарушив іще більше сестрінок короля Фуада, князь Аббас Галім, та його приятелі, що вибрались до Мекки — літаками. З Каїра можна буде дістатись до Мекки за один день.

ДИВНІ ПРИВІЛЕЇ КОРОЛЯ.

Між шотляндською церквою і британською короною виринув конфлікт про авторські права щодо... Біблії. Від XV-го віку панує в Англії традиційний закон, що виключне право видавання Біблії та патентів на друкарні має англійський король. Цей монополь щез від часу, як почали множитись друкарні. Тепер видавництва та друкарні вже не звертаються до короля за дозволом друкувати книжки. А всеж друкарні університетів в Оксфорді та Кембриджі за кожним разом, коли новий король входить на престіл, звертаються до нього з офіціяльною просьбою дати їм дозвіл друкувати книжки. Біблію друкують у тій самій друкарні вже від 100 літ. Друкарня ця дістала дозвіл на цей друк від Юрія IV. Тепер шотляндська церква піднесла протест, що „королівська друкарня" бере за цей друк великі гроші. Достойники шотляндської церкви хотять добути від нового короля заяву, щоб він зрікся свого монополю тимбільше, що це пережиток. Але для цього треба би змінити закон. Закон каже, що ніхто не має в Англії права друкувати Біблії без дозволу короля. Що більше: навіть коли хто цитує які слова з Біблії, то цим нарушує авторський закон, застережений королем. Король може користати з цього закону, коли хоче.

—o—

‡ Посмертні згадки.

о. Михайло Жарський, радник Епископської Консисторії, парох ювилят в Устриках Долішніх, член багатьох українських установ, помер 1. ц. м. в 83-му році життя. В. Й. П.!

Дописи.

СТРИЙ.

Ще про заг. збори Сирітського Захисту. Шан. дописувач „Діла" зі Стрия подав дещо невірне у звідомленні („Діло" ч. 40) про заг. збори Сирітського Захисту. А саме ці заг. збори не були відкладані кілька разів. Скликання заг. зборів вирішив виділ всього на тиждень раніше і вони відбулися точно в означеному речинці (25. січня). Зате правдою є, що саме в мин. році за головування п. Мішкевича скликувано заг. збори від березня а відбулися вони щойно в червні. Правда і те, що за п. Мішкевича вибудовано двоповерховий дім з фондів Захисту, одначе він жде ще на викінчення. Завданням нового виділу під проводом сеньора Стрийщини Вп. д-ра А. Гарасимова є викінчити ц. р. новий будинок і примістити в ньому в першу чергу Сирітський Захист, відповідно зреорганізований. — **Микитка Юліян**, член виділу Захисту.

КОПИЧИНЦІ.

Роковини Крут. Дня 1. березня ц. р. відсвяткували Копичинці роковини Крут великим концертом, у якому взяли участь хор і дута орхестра Т-ва „Боян" у Копичинцях та хор читальні „Просвіти" в Гадинківцях. У програму ввійшли такі точки: 1) Живий образ; 2) Гей у лузі — хор „Бояна"; 3) Вступне слово — виголосив м-р О. Зеленецький; 4) Ми йдемо вперед і Прощай дівчино — хор з Гадинковець; 3) 18-го року — деклямація М. Сафіянівної; 6) Коли ви вмірали, 6) Вкраїно Мати — хор з Гадинковець; 7) Крути — деклям. Я. Клима; 8) Вязанка стрілецьких пісень — орхестра „Бояна"; 9) Реферат про Крути — п. Монастирського; 10) У дві пари несуть мари — хор „Бояна"; 11) Спіть хлопці, спіть — декл. П. Еліяної; 12) Заросли дороги та Ой чого ти зажурився — хор з Гадинковець; 13) Крути — деклям. Дусанга 14) Інсценізація: „Остання стежа". Хоч була дещо за довга програма, концерт залишив дуже гарне враження. Помітне враження викликав теж хор з Гадинковець, який захопив присутніх своєю здисциплінованістю і виконанням пісень. Останню пісню „Заросли дороги" на загальне бажання публики хор мусів повторити.

ХИТРО-МУДРО.

Хто хоче помогти Рідній Школі, нехай вимагає при закупі готівкою „провірних бльочків Р. Ш.

СТАНИСЛАВІВ.

Чергова вистава драм. сценки „Просвіти". Мин. неділі відбулась вистава ноктюрну в 4 частинах Л. Герцера „Морфіна". В передмові до цього ноктюрну пише д-р В. Яврег, проф. психіятрії та нервових хворіб у віденському університеті, так про мету того твору: „Чи можливо вибудувати мур, щоб припинити дальший розвиток манії способом мистецького відтворення недолі, яка переслідує маніяка?" Дальше д-р В. Яврег твердить, що твір цей повинен вплинути оздоровляючо на психіку глядача. І дійсно, хто бачить, які страшні наслідки лишає морфіна, тому напевно не буде забагатися спробувати вживати тої отруї. На сцені виступають усього 4 особи: він, вона, лікар і старий слуга. Аматори драм. сценки „Просвіти" вив'язалися всі добре зі своїх роль. Т. Лісевич (він) і Л. Каратницька (вона) грали знаменито, наче професійні актори. Гра того „дуету" держала в напруженні глядача весь час і була викінчена до дрібниць. Б. Лукасевич (лікар) добрий, почувався на сцені свобідно. В. Захарчук (слуга) теж на місці, значно поправився в порівнанні з попер. виставою; на другий раз мусить добре вистудіювати рухи льокая (накривання до столу й обслуга при їжі). Публики небагато, а та, що була, здала знаменито іспит на... публику з цирку. Сміятись у найтрагічніших місцях, чи блазнувати у сценах з поцілунками — це направду доказ повного невироблення. (Говоримо про тих, що так поводились). А „Просвіті" радимо, щоб на чергову виставу вибрала може якісь „гоцки-кльоцки" — то саля буде напевно повна. Станиславівському громадянству дуже тяжко догодити.

ЗБОРИ УФОТО відбулись мин. неділі при численній участи членів. На зборах вибрано новий виділ з дир. Т. Мартинцем як головою. Побажатиб, щоб УФОТО дало знати про себе громадянству й повело живішу акцію, як досі.

Б. Л.

Спорт.

ПІНҐ-ПОНҐОВІ ЗМАГАННЯ.

Субреферат Спорт. Гор Львівської Округи при У.С.С. повідомляє, що індивідуальні пінґ-понґові змагання переложено на 6, 7 і 8, березня. Змагання відбудуться в домівці „Сокола IV", вул. Крупярська ч. 15. Початок змагань в усіх днях в год. 3.15 пополудні.

ГАКІВКОВІ ЗМАГАННЯ.

СТ. МОРІЦ. Злучені Держави — Ст. Моріц 3:0. Олімпійська дружина Злучених Держав перемогла Ф. Г. Ц. Ст. Моріц у відношенні 3:0.

БАЗЕЛЬ. Злучені Держави — Швайцарія 1:0.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Японське інтервю.

Визначні люди є на те, щоби давати інтервю, а часописець є на те, щоби за інтервю просити. Тому так часто стрічаємо по часописах: „Що каже президент Ікс про... і т. д.", „Як уявляє собі міністер Ипсильон... і т. д.", „Година розмови з сенатором Зет на тему... і т. д.".

Все це річи більше чи менше цікаві, більше чи менше сензаційні, більше чи менше загальні. Але всі осторожні у вислові, ощадні на слова, бо кожний політик, державний муж, чи загалом якась цивільна шишка, знає, як легко на інтервю скрутити карк, скінчити раз на все карієру. Політичні лиси виляють хвостом: говорять і нічого не кажуть, кажуть і нічого не твердять, а коли й твердять, то так, щоби могли кожної хвилини викрутитися.

На те вони політики, дипльомати, державні мужі, що вже неодні штучні зуби зїли на тім.

Інша річ, коли часописець має інтервю з військовим достойником. Психіка вояка зовсім інша, як психіка „цивіля". Вояк не любить викрутасів, валить просто з моста, рубає, як шаблею.

Ось один приклад.

Японія переживала на днях маленьку революцію, що могла мати, а може й буде мати великі наслідки. Ясна річ — очі цілої Европи звернулись у сторону країни гейш, квітучих вишень і сходячого сонця, щоби пильно слідкувати за розвитком випадків. Пішла в кут абісинська війна, навіть франко-совітський пакт, усі тільки й надслухували, що несе радіовітер з Японії.

Не диво, що японці, які перебувають в Европі, мусіли давати інтервю.

Кореспондент „Ід. Кур. Цодзенного" не оминув такої доброї нагоди і добився до інтервю з японським військовим аташе у Варшаві.

„Аташе прийняв мене дуже ввічливо — пише він — і радо погодився на інтервю. І, як звичайно, вояк — рубав усе просто, щиро і без обиняків"...

Після такого вступу ви напевно знаєте, що військовий достойник не завивав нічого в папірки, а піяв, різав і рубав, як правдивий вояка.

— Чи це є звичайна авантура молодих старшин, чи може ширша акція? — питався оглядно кореспондент.

— Цього вам не вмію сказати! — піяв вояка.

— Чи за тим стоять і вищі військові кола?

— Не відомо мені! — врізав аташе.

— Чи це буде мати вплив на загранична політику Японії?

— Не знати напевно.

— Чи переворот має вигляди на успіх?

— Може бути різно.

— Чи армія симпатизує зі змовниками?

— На це тяжко відповісти...

— А всеж таки?!...

— Думаю, що це в найближчім часі покажеться.

Отак піяв і рубав вояка. Просто та щиро, не так, як цивільні крутії. Кореспондент багато довідався, а читачі аж після цього інтервю зрозуміли якслід ціле підложжя найновішої революції в Японії.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ, ілюстрований популярно-науковий журнал-місячник. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: Богдан І. Антонич: Шевченко (10. III. 1861. — 10. III. 1936). — з порт. — Степан Смаль-Стоцький: Шевченкова думка „Мені однаково". — Вийняток із Шевченкового „Мистця". — М. Бажалук: Протяте каміння (5 обр.) — Ярослав Рудницький: З народніх переказів про Шевченка. — Іван Брик: Тарас Шевченко і „Просвіта" (1 обр.). — С.: Саркофаг Ярослава Мудрого. — Леонід Маслів: Чесно-хресна церква в Луцьку (4 обр.). — Василь Пачовський: Геній Тараса Шевченка. — Василь Пастущин: Початок людської мови. — Сергій Овчаренко: Заповідник Чаплі (Асканія Нова) (6 обр.). — Франц Коковський: Договір про доживальщину. — Богдан Романенчук: Боротьба за кобзу (1 обр.). — Б. Р.: Київські перекупки й Шевченко. — М. Дольницький: Ще дещо про Місяць. — Іван Крипякевич: Ще дещо про побут козацької старшини XVIII. ст. (На основі записок Якова Марковича, з 1 порт.). — Є. М.: Чи мед може бути отруйний? — Юрій Крохмалюк: Дещо про товщі. — Василь Вериго: Шевченко і Семен Артемовський-Гулак (1 порт.). — Гр. Бобяк: З приводу одного Шевченківського свята. — Б. Г.: Марш зауральських українців. — Володимир Дорошенко: Повне видання творів Т. Шевченка. — Е. Жарський: IV. Зимові Олімпійські Ігрища (4 обр.). — Ів.: Нові джерела вітаміну Ц. — С.: Незнана досі раса недоростків. — Бібліографія. — Нові книжки та журнали.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів, січень-лютий 1936. Р. VI. Ч. 1—2. Зміст: І. К.: Не піду нині до театру. — І. Атаманюк: На мій день хтось цілунки кладе; Дванадцять вже; В задушню ніч. — О. Дарагай: Київ (до збірки: Сагайдак); Пісня над піснями (переклад із грецької мови з поясн. о. М. Кравчука). — В. Пачовський: Володимир Мономах. — Н. Королева: Без корінця (спомини в повістевій формі). — І. Зубенко: Андрій Чайковський (докінч.). — І. Сарсей: В давнім подружжю і новім (перекл. з франц. Н. Чужа). — К. Подільський: Межі та населення України на давніх мапах. — П. Іоаїв: З приводу літературної нагороди за 1935 р. — М. Демкович-Добрянський: Ідея влади в англійській монархії. — М. Качич: Редіярд Кіплінг. — Дискусії і рецензії. — Хроніка. — Від Адміністрації. — Нові книжки.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, березень 1936. Р. IV. Кн. 3. Зміст: Леонід Мосендз: Помона мілітанс А. Д. М. Д. СССXIX. — Ю. Клен: Франкфурт на Майні. — Редіярд Кіплінг (перекл. Г. Чикаленко): Віліям Завойовник. — Евген Маланюк: Шевченко і його доба. — М. Мухин: Проф. М. Грушевський. — О. Кей: Велетень на глиняних ногах. — Раймонд Рекюлі: Толстой і большевизм. — Володимир Кубійович: Національні відносини в Галичині в світлі перепису з 9. XII. 1931 р. — О. В.: „Льока дезерта". — М. Л.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НОВА ХАТА, двотижневий журнал для плекання домашньої культури. 1. березня ч. 5. Зміст: Поклін С. Русовій. Народній одяг. Вечір народньої ноші. С. Яблонська: Китайський театр. Оксана К.: Дражливе питання. Сімона Корбіо: Стандартова кухня. Соня Бей: Обсервую сніжинки. Лист з Праги. Ті, що відійшли. Д-р Н. Сінгалевич-Мазепа: Поживність бараболь. Ст. Гаврисевич: Струнка дієта. Модний порадник. Весна іде. Софія Русова: Мої спогади 1861—1879.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: На окраю днів. — Й. П. Ворбас: Культурні цінности в кооперації (пер. О. Степанів). — Ц. Гардецька: Домашній деревляний промисл на Гуцульщині. — П. Панченко: Боротьба фабрики „Дендра" з синдикатом „Центроцукор". — К. Коберський: Серед студентів. — Карль Майнц: Дер польніше Аусенгандель. — Додаток: Василь Нагірний: З моїх спогадів.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Орган-місячник Українського Фотографічного Т-ва у Львові та його філій. Рік IV., ч. 3 (27) за березень 1937. Зміст: Я. М. Береза: Мої перші кроки. — Д-р Р. Миколаєвич: Молодь і фотографія. — Ю. Д.: Чи статив уже не потрібний? — А. Красівський: Портретні знимки при штучному світлі. — З нашого досліду. — Новини фотопромислу. — Чужі про нас. — І це і те. — Технічний куток. — Критичний куток. — Що читати? — Вісті з УФОТО.

Спис жертв

НА БУДОВУ ШПИТАЛЯ ІМ. МИТРОП. АНДРЕЯ ЗА ЧАС ВІД 15. XII. ДО 15. II.

Виказ XLVIII.

Зложили в зол.: Кооп. Будучність, Тернопіль 200, Ред. Мети Львів 134, Рев. Союз 100, д-р Могильницький, Рівне 48; по 30 зол.: вишницький деканат і чит. „Просвіти" в Угнові (з академії), по 26 зол.: Бони Збараж і відділ Тов. Андрея Стрій, 23 зол. о. Ю. Плешкевич Самбір (з академії), по 20 зол.: Рай. Молочарня Глиняни, Р. Шота Катовиці і д-р Т. Сонєвицький Самбір, 18 зол. пар. ур. Лисиничі (збірка), 17 зол. церк. братство Струтин Нижній, по 15 зол.: о. Ю. Левинський Свневідсько Вижне, пар. ур. Іванківка, Збараж і Тов. Ощадність Щирець, по 14 зол.: бобрецький деканат (3 рази) і о. Л. Дорош Гринів, по 10 зол.: М. Гіжовська Львів, о. І. Головкевич Тейсарів, Самопоміч Сороки Львівські, пар. ур. Вишенька, Чорний Острів, М. Грушкевичева Станиславів і Моя Громада Станиславів, по 8 зол.: пар. ур. Збараж і Угнів, по 7 зол.: пар. ур. Любиниці, Новосілка, Кокошинці, Хітар і о. Ю. Метик Боратин, по 6 зол.: Р. Вільхівський Стратин, пар. ур. Підлисся, Сороки Щирецькі і Любша, по 5 зол.: М. Бойківський Львів, церква Григорів, о. В. Вірчак Розділ, пар. ур. Убиня, Бишки, Луковиця Вижня, Висп, Романів і Височько, о. І. Городиловський і о. Л. Залужний Заланів, 4 зол. кооп. Гаразд Мшана, по 2 зол.: о. Я. Левицький Львів, о. М. Косович Княгиничі і церква Кустин.

Облігації нар. позички: Д. Борачок Варшава 150 зол. і о. М. Гриньовський Коломия 50 зол.

30 ам. долярів о. Осип Чаплінський Ню Джерзі.

По 200 ч. кор. д-р Добриловський, д-р Яхно, д-р Еліїв, д-р Вовк і д-р Шлюсар, 100 чк. д-р Кухарчишин, 50 чк. д-р Загородний.

200 зол. д-р М. Дзерович як рату на V. пам'яткове ліжко, 150 зол. Тов. УКТОДІ Львів, як 2. рату на IV. пам'яткове ліжко.

Всім жертводавцям щиру подяку складає Управа Лічниці.

Листування Редакції.

Хв. Адміністрація „Українського Слова", Ужгород. Не дістаємо „У. С.", не зважаючи на ургенси від часу 2. ц. р.

Вп. Р. Р.: Про згаданий процес постараємось написати. Ближчі дані про „проповідь", про яку згадуєте, дуже бажані.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва".

Карлів:

5. III. Ой не ходи Грицю.

Коломия, саля Каси Ощадности:

6. III. Премієра: Голгофта, релігійна містерія в 8 картинах, скомбінована на взірок пасійних гор в Обер-Аммерґав.

Коломия, 8. III., год. 3. попол. популярна вистава для селянства „Голгофта" (вдруге).

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Самбір:

5. III. Гори говорять.

Великий Міський Театр.

Четвер, 5. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Пятниця, 6. III. год. 8. веч. Премієра „Навойка", ювилей Ст. Россовського.

Театр Ріжнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АПОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штравса).

АТЛЯНТИК: „Дім ч. 56".

ВАНДА: „Пісня козака", „Кохає, любить, шанує".

ҐРАЖИНА: „Китайські моря".

КАСІНО: „Бурлак знад Вол'ги".

КОЛІСЕЙ: „Людина двох світів", ревія „Лише всі разом".

КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кольорова ґротеска.

МАЙУСЕНЬКА: „Обітована земля" та додатки.

МІРАЖ: „Моє сонічко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).

МУЗА: „Золоте озеро".

ПАН: „Анна Кареніна" з Ґретою Ґарбо.

ПАКС: „Секвоя" та кольоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Його велике кохання".

РАЙ: „Додик на фронті" (Димша).

СВІТ: „Дочка ген. Панкратова", „Бару".

СТИЛЬВЕ: „Напад на Конго" і ревія.

ТОН: „Бенґалі".

УТІХА: „Пекло" на основі Дантого та ревія.

ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

Зі Женеви до Ліону.

Закордонне радіо.

Четвер, 5. березня 1936.

Відень (506,8) 17.40 Спів (Місляп-Капер сопран), 19.30 Балади, хор, 21.00 Весела всячина, **Братислава** (298.8) 17.50 Скрипка, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, **Мор. Острава** (269,5) 17.30 Спів, 20.15 Опереткова музика, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 19.30 Концерт військ. орх., 21.15 Концерт. орх., спів, **Париж** (1648) 10.30 Орг. ресітал, 12.00, 13.15 Концерт, 17.15 Театр Уяви, 21.00 Муз. фолькльор Лянґведокії, 21.45 Концерт орх., **Білгород** (437,3) 13.15, 20.30, 22.30 Пісні. 17.00 Спів. ресітал, **Берлін** (356,7) 8.30 Популярна музика, 18.00 Концерт, 22.30 Танкова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 13.45 Музика з усього світа, 18.00 Нар. пісні, 20.10 Твори Баха й Моцарта (форт.), **Кельн** (455,9) 22.30 Шуманові твори. **Ляйпціґ** (382,2) 16.20 Пісні Гуг. Вольфа (Геп альт), 19.15 Романтичні пісні, **Мінхен** (405,4) 17.00 Музика з часів Фрідриха Вел., 21.10 Концерт балалайок, 13.30 Сальонова музика, 17.30 Нар. пісні, 21.40 Концерт оп. оркестри, **Міляно** (368,6) 11.30 Легка музика. 20.35 „Сибір" оп. Джордана, **Рим** (420,8) 13.10 Популярна музика, 17.15 Інстр. концерт, 20.35 „Квартето Ваґабондо" оперетка Пієтрія.

Пятниця, 6. березня 1936.

Відень (506,8) 12.00, 13.10 Концерт орх., 19.30 Концерт співацького союзу, 21.00 Концерт дутих інструментів, **Братислава** (298,8) 20.15 Словацькі народні пісні. **Мор. Острава** (269,5) 19.20 Сльозни й усміх — шлеські й волоські нар. мельодії, орх., діточий хор, **Прага** (470,2) 16.10 Сальон. квартет, 17.15 Смичк. квартет ґ-дур Моцарта, 19.50 Індріхові твори, орх., солісти, **Париж** (2648) 17.00 Фортепіяновий ресітал, 18.30 Концерт, 21.45 „На приказ цісаря" ком. опера Клеріса (фраґм.), **Білгород** (437,3) 11.00, 12.00 Концерт, 16.00 Сольо на флеті, 19.50 Скрипка, 20.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 20.10 Все крутиться — розр. концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00 Музика, 15.15 Нар. пісоньки, **Кельн** (455,9) 16.00 Давня й нова камер. музика, **Ляйпціґ** (382,2) 18.00 Концерт, 20.10 Радіобаляда, 20.50 Концерт орх., скрипка, **Мінхен** (405,4) 13.15 Концерт муз., спів, 17.00 Солісти. **Будапешт** (549,1) 12.05 Циг. музика, 17.00 Нар. пісні, форт., 18.10 Сальон. музика, 19.30 Опера, **Міляно** (368,6) 11.30 Популярна муз., 21.00 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.00 Трансм. з акад. св. Сесилії — давня музика, 21.15 Органова музика, спів.

Львівське радіо.

Четвер, 5. березня 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Муз. поранок для молоді середніх шкіл (гутірка, орх., спів), 13.00 Н. Кохайський та Арт. Рубінштайн грають Сонату д-моль оп. 108. ч. 3. Брамса (гр. пл.), 13.25 Домашнє господарство, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Спів, фортепіян, 16.00 „Хочеш іще про Мартинка" оповідання для мол. дітей Темерсона, 16.15 Легка музика з гр. пл., 16.45 Концерт хору, 17.00 Як із зеренця бавовни повстає сорочка, 17.15 Італійські настрої — камер. орх., 17.50 Актуальна госп. гутірка. 18.00 Концерт шведської симф. музики з гр. пл., 18.30 Фільма, пластика й архітектура, 18.40 Як провести свято, 18.55 Лісові новини, 19.05 Реклям. концерт. 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Легка музика, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Протигазово-лет. оборона, 21.05 Театр Уяви: „Пустка", авд. А. Рибіцького, 21.35 Пісні відсп. Ядв. Генерт у супр. форт., 22.00 Концерт, 22.30 Легка музика, орх.

Пятниця, 6. березня 1936.

6.30 Ранішня авд., 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для ст. дітей: Сибір, країна снігу, сонця та заслання, опов. Ваца. Серошевського, 12.40 Римського-Корсаков: „Шехерезада" з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 Муз. мініятури з гр. пл., 16.00 Гутірка для хорих, 16.15 Концерт орх., 16.45 Пригода в березні, гутірка для ст. дітей, 17.00 Нафта та земні гази, 17.15 Хвилина поезії, 17.20 Гайдн: Пять вок. квартетів у супр. фортепіяну, 17.50 Спортовий порадник, 18.00 Концерт сальон. секстету, 18.30 Програмова скринька в опр. Юрія Тепи, 18.40 Суспільна хвилина, 18.45 Пісні в супр. фортепіяну, 19.00 „Вже не рубає" фейл. Раорта, 10.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Бюро студій розмовляє зі слухачами, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. год. 21.00 Вечірній денник, Образці із сучасної Польщі, 22.30 Технічна скринька, 22.50 Прогулька по Европі — ретрансмісії із закорд. станцій.

Подяка.

Отсим складаю сердечну подяку Українській Парляментарній Репрезентації, зокрема її Голові п. В. Мудрому, за їх заходи в моїй справі, які довели до того, що мене звільнили з вязниці в Равичі на безтермінову відпустку. Щиру подяку складаю також Вп. Д-рові Ст. Федакові та всім тим Громадянкам і Громадянам, що в моїм великім нещастю спішили мені з моральною і матеріяльною допомогою.

Львів, 4. березня 1936.

Іван Вербицький.

Подяка.

Отсим складаю щиру подяку усім П. Т. Товаришам і Знайомим, які не щадили мені слів потіхи і розради з приводу смерти мойого бл. п. Батька. Зокрема дякую Вповажаним Делегатам „Міщанського Братства", Дорогим Відпоручникам Сокільських Гнізд та бувшим П. Т. Клієнтам Небіщика за участь в похоронах.

1627 **Олександер Карпінський.**

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.23 і 1/4.

У Варшаві були такі курси: Бельгія 89.50, 89.65, 89.32, Берлін 213.45, 213.98, 212.92, Копенгаґа 116. 11, 11, Голяндія 360 60, 361.32, 359.88. Льондон 26.22, 26.29, 26.15. Ню Йорк 5.25. 5.26 і 1/4, 5.23 і 3/4 Ню Йорк тел. 5.24 і 1/4, 5.26 і 1/2, 5.24 Париж 35,01, 35.08, 34.94, Прага 21.96 22.00, 21.92, Стокгольм 135.20, 135.53 134.87. Швайцарія 173.30, 173.64, 172.96.

Банк Польський 93.75—94, Стараховичі 35.

Збіже.

Ціни льоко Львів	від до
Пшениця одн.	19.00—19.25
Пшениця зб.	18.50—18.75
Жито Стандарт І.	12.50—12.75
Жито Стандарт ІІ.	12.25—12.50

Інші курси без змін.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 4-го березня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . .	2·70	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.74·50	„
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . .	2·75	„
1 л. молока від 11. І. 1936	0·15	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	3·30	„

Тенденція на масло, молоко, сметану та яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 4. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахорізарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг І. кл.	0.95	зол.
Курки товсті з острогами І. кл.	0.90	„
Індики товсті І. кл.	1.05	„
Індички товсті І. кл.	1.15	„
Пантарки товсті І. кл.	1.20	„
Качки товщені І. кл.	1.10	„

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.